

Motion till riksdagen

1987/88:Ub16

av Lars Werner m. fl. (vpk)

med anledning av prop. 1987/88:109 om urval
m. m. till högskoleutbildning

I en motion till årets riksmöte framhåller vänsterpartiet kommunisterna att ökade satsningar framöver måste göras på högskolan för att öka rekryteringen. I jämförelse med många andra industriländer är det en alltför liten andel av vårt folk som går vidare till högre utbildning.

Under det närmaste decenniet kommer ungdomsgenerationen att bli mindre än den nuvarande vilket ytterligare understryker nödvändigheten av energiska insatser för att stimulera till högre utbildning. Sociala och regionala hinder, vilka allttjämt är mycket stora, då det gäller rekryteringen till högre utbildning måste undanröjas. Införandet av ett studielönesystem framstår alltmer som det mest verkningsfulla medlet för att bryta den sociala snedrekryteringen och kraftigt öka den totala rekryteringen till våra universitet och högskolor.

Antagningssystemet till våra högskolor är självfallet också av stor betydelse. Det skall ge människor med olika social bakgrund och med varierande erfarenheter möjlighet att studera på högskolan. Olika metoder måste prövas för att få ungdomar från hem utan akademiska traditioner att fortsätta sina studier på högskolenivå. Det gäller inte minst de längre s. k. prestigeutbildningarna. Vpk anser också att en jämnare social, könsmässig och regional rekrytering till högskolan är av stor vikt för kvaliteten på utbildning och forskning. Från bl. a. dessa utgångspunkter bedömer vi regeringens proposition om regler för urvalet till högskoleutbildning.

Regeringen föreslår ökade möjligheter till intagning på högskolan efter ett studiefärdighetsprov. I enlighet med vår strävan att betygens roll skall minska ställer vi oss positiva till det förslaget. Målsättningen bör vara att helt komma bort från betygskonkurrensen i gymnasieskolan och finna andra mätmetoder för intagning till högskolan. Studiefärdighetsprovet är en sådan modell. En kontinuerlig utvärdering bör göras av utfallet av proven. Tidigare erfarenheter visar att prov av det här slaget ofta utformas på ett sätt som missgynnar såväl kvinnor som sökande med arbetarklassbakgrund. En viss typ av erfarenheter och kunskaper premieras på bekostnad av andra. Utformningen av studiefärdighetsprovet liksom konsekvenserna av en vidgad provintagning bör noggrant granskas och värderas av riksdagen och ansvariga myndigheter.

Regeringen föreslår att en anmälningsavgift om 100 kr. skall tas ut för genomförande av högskoleprovet. Det är visserligen en måttlig avgift, men

vi finner det likväl vara principiellt felaktigt att någon avgift över huvud taget tas ut och yrkar i denna del avslag på regeringsförslaget.

Mot. 1987/88
Ub16

Arbetslivserfarenhet

Arbetslivserfarenhet bör tillmätas stor betydelse vid urvalet till högskolan. Dels ger en tids yrkesarbete viktiga erfarenheter som kan underlätta kommande studier och ge bättre perspektiv på utbildningen, dels innebär meritpoäng för arbetslivserfarenhet en möjlighet att få till stånd en jämnare social rekrytering. Enligt vår mening innebär regeringsförslaget en alltför låg värdering av arbetslivserfarenheten, som endast skall ge poäng i samband med högskoleprovet och då först efter fem års yrkesarbete. Vi förordar att 15 månaders yrkesarbete skall ge 0,5 poäng och fem års arbete 1 poäng i samband med högskoleprovet. Motsvarande regler och relationstal bör också gälla för dem som tas in på betyg.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om högskoleprovet,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om meritpoäng för arbetslivserfarenhet,
3. att riksdagen avslår förslaget om anmälningsavgift för högskoleprovet.

Stockholm den 28 mars 1988

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Jörn Svensson (vpk)

Björn Samuelson (vpk)

Nils Berndtson (vpk)

Inga Lantz (vpk)

Bo Hammar (vpk)